

BULLETINEN

Information från Litteraturvetenskapliga institutionen
vid Uppsala universitet

De högre seminarierna

Maj 2017

Litteraturvetenskap

Tisdagen den 2 maj 13.15–15.00

Lokal: 6-K1005 (Mallas salong)

”Den uppskjutna vreden. Socialdemokratisk känslopolitik från 1880- till 1980-talet”. Professor Jens Ljunggren, Stockholms universitet, föreläser med utgångspunkt i sin studie om politik och känslor. Jens Ljunggren har bl.a. forskat om Linggymnastikens manlighetsprojekt och manlighetsföreställningar under det tidiga 1900-talet. Hans forskning har bidragit till att utveckla humanistisk maskulinitets- och emotionsforskning.

Ordf.: Fahlgren

Torsdagen den 11 maj kl. 15.15–17.00

Lokal: 6-0031

”Vithet i svenskspråkig prosa 1900–1940”. Therese Svensson, doktorand i litteraturvetenskap, Göteborgs universitet, presenterar sin doktorsavhandling om bland andra Hjalmar Söderbergs, Selma Lagerlöfs och Karin Boyes författarskap. Se särskild presentation! Seminariet är ett samarrangemang med forskningsnoden Vetenskap, validering, partiella perspektiv: kunskapsproduktion bortom normerna. Postseminarium.

Ordf.: Öhrberg/Lönngren

Tisdagen den 16 maj kl. 14.15–17.00 (OBS! tiden)

Lokal: 6-K1031 (OBS! lokal)

Karl Berglund slutventilerar sin doktorsavhandling *Mordens marknad. Litteratursociologiska studier i samtida svensk kriminal litteratur*. Se särskild presentation! Material tillgängligt på institutionen fr.o.m. den 28 april (det kan också rekvireras digitalt från författaren). Extern granskare: doc. Bo G. Ekelund (Engelska, Stockholms universitet). Postseminarium.

Ordf.: Svedjedal

Onsdagen den 24 maj kl. 14.15–16.00

Lokal: Engelska Parken 16-3062

Professor Tim Youngs, director of Nottingham Trent University’s Centre for Travel Writing Studies: “Sounding Travel: the Auditory in Travel Writing”. Se särskild presentation!

Arrangör: Litteraturvetenskapliga institutionen och Institutionen för moderna språk. Kontaktpersoner: Paula Henrikson, paula.henrikson@littvet.uu.se och Christina Kullberg, christina.kullberg@moderna.uu.se

Fredagen den 26 maj kl. 13.15

Lokal: 6-1023 (Geijersalen)

FL Katarina Båth försvarar sin doktorsavhandling *Ironins skiftningar – jagets förvandlingar. Om romantisk ironi och subjektets paradox i texter av P. D. A. Atterbom*. Opponent: Lektor Lilian Munk Rösing, Københavns Universitet, Institut for Kunst- og Kulturvidenskab.

Ordf.: Sundberg

Tisdagen den 30 maj kl. 14.15–17.00 (OBS! tiden)

Lokal: 6-K1031 (OBS! lokal)

Malin Nauwerck slutventilerar sin doktorsavhandling *A World of Myths – World Literature and Storytelling in Canongate's Myths series*. Se särskild presentation! Texten tillgänglig fr.o.m. den 9 maj (kan även rekvideras digitalt från författaren). Extern granskare: prof. Heidi Hansson (Engelska, Umeå universitet). Postseminarium på lokal.

Ordf.: Svedjedal

Torsdagen den 1 juni kl. 15.15–17.00

Lokal: 6-0031

”Barn och natur: En didaktisk och ekokritisk undersökning av barnlitteratur med naturtema”. Malin Drugge presenterar sitt avhandlingsprojekt. Se särskild presentation!

Ordf.: Pettersson

Fredagen den 2 juni kl. 13.15

Lokal: 6-1023 (Geijersalen)

FL Olle Nordberg försvarar sin doktorsavhandling *Avkoppling och analys. Empiriska perspektiv på läsarattityder och litterär kompetens hos svenska 18-åringar*. Opponent: Professor Anders Öhman, Umeå universitet.

Ordf.: Pettersson

Se vidare seminarieriet TEMA VÅLD nedan.

Retorik

Torsdagen den 18 maj kl. 15.15–17.00

Lokal: 6-0031

”How to get modern with scientific illustration. Flow-charts, cutaways, photomontages and Fritz Kahn's visual rhetoric of modernity 1915-1940”. Michael Sappol, EURIAS Senior Fellow, Swedish Collegium for Advanced Study. Se särskild presentation!

Ordf.: Rosengren

Se vidare seminarieriet TEMA VÅLD nedan.

Tema våld

Torsdagen den 4 maj kl. 15.15–17.00

Lokal: 6-0031

”Att vara där världen inte är. Litterära skildringar av psykisk ohälsa och inspärningens våldsmekanismer”. Ann Öhrberg inleder (OBS! tidigarelagd seminariedag). Se särskild presentation!

Ordf.: Pettersson

Tisdagen den 23 maj 13.15–15.00

Lokal: 6-0031

”Hur läser gymnasister texter med markanta våldsinslag? Och vad anser de om effekterna av våldsskildringar?” Olle Nordberg och Torsten Pettersson presenterar preliminära resultat av en läsarundersökning.

Ordf.: Pettersson

Frågor som gärna aktualiseras vid varje seminarium:

Hur motiveras en våldsskildring då den är dokumentär respektive då den är fiktionell?

Hur skildras våldets orsaker?

Hur skildras våldets följdverkningar?

Hur hanteras perspektiven förövare/offer?

Hur tar verket/(den implicerade) författaren/upphovsmannen ställning?

Vilken läsar-/mottagarposition inbjuder verket till?

Torsten Pettersson

Tvärvetenskapligt 1700-talsseminarium i Uppsala

Onsdagen den 10 maj kl. 16.15–18.00

Lokal: 6-0031

Karin Kukkonen, Associate Professor in Comparative Literature, ILOS – University of Oslo: “How the Novel Found its Feet: The Developing Style of Eighteenth-Century Fiction”. The seminar will be held in English. Se särskild presentation! Post seminar.

Ordf.: Öhrberg

Noden Mediehistoria 1750–1850

Måndagen den 22 maj kl. 13.15–17.00

Lokal: 6-3050 (Rausingrummet)

Tom Mole, University of Edinburgh: "What the Victorians Made of Romanticism". Samseminarium mellan Institutionen för idé- och lärdomshistoria och Litteraturvetenskapliga institutionen.

Fredagen den 26 maj kl. 13.15–15.00

Lokal: Blåsenhus 21:238

Workshop inför höstterminens verksamhet, särskilt möjligheterna att delta i en rad konferenser såsom Nordisk 1700-talskonferens i oktober, arkivkonferens i november samt bokhistorisk konferens i Australien i november.

Särskilda presentationer

Karl Berglund slutventilerar sin sammanläggningsavhandling *Mordens marknad. Litteratursociologiska studier i samtida svensk kriminallitteratur*. Avhandlingen behandlar den svenska deckargenren och dess framgångar på den svenska bokmarknaden under det tidiga 2000-talet. Den består av tre delstudier och en sammanfattande kappan. I del 1 (*Deckarboomen under lupp*, publ. 2012) diskuteras kvantitativt deckargenrens utveckling och expansion på den svenska bokmarknaden. I del 2 (*Mordförpackningar*, publ. 2016) belyses genrens inramning och marknadsföring genom en analys av bokomslag, titlar och övriga kringmaterial till 153 svenska pocketdeckare. I del 3 (*Bland hämnare och dagishämtningar*, i manus) görs en kvantitativ innehållsanalys av 116 svenska kriminalromaner med fokus på mördare, mordmotiv, mordoffer, mordmetoder samt utredare och andra huvudpersoner. Resultaten från de tre delstudierna summeras och diskuteras i kappan (i manus).

Malin Drugge presenterar sitt avhandlingsprojekt som undersöker relationen mellan människa och natur i svensk barnlitteratur ur didaktiska och ekokritiska perspektiv. Under seminariet presenteras det material som är avsett att ligga till grund för projektet. Särskilt fokus riktas mot den tilltänkta skönlitteraturen samt de aktuella skrivningar i läro- och kursplaner som ska ingå i materialet. Därtill presenteras också några tentativa resultat från en enkät riktad till lärare i grundskolans åk 1–6. Den har genomförts under våren 2017 och belyser lärarnas utnyttjande av skönlitteratur som handlar om barn och natur, även i andra sammanhang än svenskundervisningen.

Karin Kukkonen presents her project on eighteenth-century fiction. We will explore significant changes in the prose style of novelists across the seventeenth and eighteenth centuries in order to develop a perspective on how novels become immersive. Translations from the French, engagements with the theatre and practices of writing diaries and letters are all considered in this attempt to investigate how the novel turns into the genre that we know today.

Malin Nauwercks doktorsavhandling är en utveckling av licentiatavhandlingen ”A World of Myths – Canongate’s Myths series as a transnational publishing project and world literature”. Det som undersöks inom ramarna för den är framför allt bakgrund till, marknadsföring samt utveckling av utgivningsprojektet the Myths series som initierades av bokförlaget Canongate 2005 och omfattar uppåt 40 länder och 25 titlar skrivna på 14 språk. Seriens koncept var att erkända författare från olika länder skulle återberätta en myt, vilken sedan publicerades inom ramarna för projektet. Teoretiskt utgår avhandlingen från världslitteratur (world literature) och strategiskt berättande (storytelling), mer specifikt det litteratursociologiska perspektivet på världslitteratur och det strategiska berättandets marknadsförande funktion i relation till förlag, författare och journalister och kritiker. Efter ett inledande teorikapitel där dessa perspektiv preciseras följer en historik över bokförlaget Canongate och dess karismatiske chefsförläggare James Byng, varefter serien utforskas med hjälp av översättnings- och försäljningsstatistik och olika typer av mark-

nadsföringsmaterial. Här står det världslitterära perspektivet, men även förlagens och förläggarnas strategiska berättande (corporate storytelling) i centrum. I det nyskrivna kapitel 6 behandlas främst författares strategiska berättande/storytelling om serien utifrån några illustrativa exempel i relation till deltagande författare som Karen Armstrong, Jeanette Winterson, Duvbraca Ugresic, Philip Pullman, Victor Pelevin, David Grossman, Salley Vickers och A.S Byatt. En mer ingående analys återfinns i kapitel 7 som behandlar Margaret Atwoods *The Penelopiad* (2005). Denna roman har inte bara en central plats i projektet utan dessutom ställer den på många sätt the Myths series metafiktiva anslag och storytelling på sin spets. Ett avslutande kapitel behandlar publiceringen av the Myths series i Sverige.

Mike Sappol lives in Stockholm and is currently a senior fellow at the Swedish Collegium for Advanced Study, Uppsala. For many years, he was a historian, exhibition curator and scholar-in-residence in the History of Medicine Division of the National Library of Medicine (USA). His work focuses on the history of anatomy, death, and the visual culture of medicine in film, illustration and exhibition. He is the author of **A Traffic of Dead Bodies** (2002) and **Dream Anatomy** (2006), editor of **A Cultural History of the Human Body in the Age of Empire** (2010) and **Hidden Treasure** (2012), and curator of a number of exhibitions, including **Once & Future Web** (2000), **Dream Anatomy** (2003) and **Visible Proofs** (2006). His latest book is **Body Modern: Fritz Kahn, Scientific Illustration and the Homuncular Subject** (University of Minnesota Press, 2017). A full CV and links to PDFs of selected works can be found at <https://swedishcollegium.academia.edu/MichaelSappol>. **Fritz Kahn** (1888-1968), a German Jewish physician and popular science writer, was a pioneer of the conceptual scientific illustration—illustrations that were metaphorical, allusive and self-consciously modern. His publications of the 1920s, '30s and '40s featured thousands of images, using a variety of modern methods, in a variety of modern styles: Dada, Art Deco, photomontage, Bauhaus functionalism, Neu Sachlichkeit, etc. It was a novel approach to popular science, informed by the iconophilic technologies, genres, and styles of the time: illustrated advertisements and magazines; movies; exhibitions; new architecture and design. Under the influence of an intoxicated technological enthusiasm and market imperatives for attention-seeking visual novelties, Kahn and his cadre of commercial illustrators developed entirely new pictorial genres and tactics, and reinvented some very old ones: visual metaphor, the flow-chart, the cross-section cutaway, the dramatized statistic, the visual synopsis. In the interwar period, there was a demand for materials that could help people acquire and perform an over-determined “modern” social identity. In this milieu, Kahn presented himself as an impresario of the modern, a provisioner of images to get modern with. Kahn’s images, I will argue and demonstrate, were a visual rhetoric of modernity, a productive technology of the self that naturalized modernity by situating it within the human body. Even so, the seeming coherence and cogency of Kahn’s universalizing modernizing project was undermined by the sheer proliferation of images and perspectives.

Therese Svensson kommer att presentera delar av sitt pågående avhandlingsarbete i form av vithetskritiska och dekolonierande läsningar av Ludvig Nordströms *Herrar* (1910) och Karin Boyes *Astarte* (1931). Följande textutdrag (20 sidor) av författarna kan med fördel läsas inför seminariet:

- ”Den förste” och eventuellt ”Caliban” ur *Herrar* av Ludvig Nordström (s. 11-74 med fokus på s. 11-17, och eventuellt s. 289-318): <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/33544>
- ”Siden” ur *Astarte* av Karin Boye (s. 207-221): <http://litteraturbanken.se/#!/forfattare/BoyeK/titlar/Astarte/sida/235/etext>

Tim Youngs: despite some exceptions, studies of travel writing have largely ignored descriptions of the sounds heard by the traveller as s/he moves through landscapes and cultures. Yet these sounds do far more than provide descriptive texture. Rather, they often carry deep cultural meaning and have political significance. They play a crucial role in the construction of self and other. Through the discussion of some case-studies, this paper considers how representations of natural and mechanical sounds reflect and contribute to feelings of cultural affinity and estrangement. Professor Youngs is director of Nottingham Trent University’s Centre for Travel Writing Studies, which he founded in 2002-3. He has specialized in the field for nearly 30 years, although he also undertakes teaching and research in many other areas of United States literature (especially African American writing), post-1800 English Literature, and postcolonial writing. His most recent single-authored books include *The Cambridge Introduction to Travel Writing* and *Beastly Journeys: Travel and Transformation at the fin de Siècle* (both 2013). He is currently co-editing *The Cambridge History of Travel Writing* with Nandini Das and *The Ashgate Research Companion to Travel Writing* with Alasdair Pettinger, as well as writing a book on motorcycle travel narratives. Youngs is the founder of Studies in Travel Writing and the editor of the monograph series *Routledge Research in Travel Writing*. For more information visit: <http://centrefortravelwritingstudies.weebly.com/prof-tim-youngs-centre-director.html>

Ann Öhrberg: Fasthållande och inlåsning kan ske på många och ofta närmast vardagliga sätt och rör sig på en glidande etisk skala innan det kan ses som våldsutövning i juridisk eller moralisk mening. Det kan vara ett upplevt el-

ler konkret tillstånd (att vara fast i sin kropp), att en förälder håller fast det lilla barnet för att skydda det, att en person blir kidnappad osv. Inlåsning och fasthållning sker också i av samhället sanktionerade sammanhang via institutioner som det psykiatriska sjukhuset och fängelset. En person stängs in p g a av att hen begått ett brott och/eller ses om farlig för sig själv eller sin omgivning. Det är den sist nämnda inlåsningen som ska diskuteras under seminariet. Seminariet utgår i första hand från Beate Grimstruds roman *En dåre fri* som finns att köpa i pocket samt ett mycket kort utdrag ur Arne Johanssons *Beckombergalandet*. Jag vill pröva J. Halberstams diskussioner i *A Queer Time and Place* som ett sätt att närma mig skildringar av inlåsning p g a psykisk ohälsa. Vilket våld begås när en person låses in? Vad innebär det att mot sin vilja placeras utanför den normala tiden? Inför seminariet läser den som vill Grimstrud samt Johansson och kap. 1 ur Halberstam (de sist nämnda texterna skickas ut som pdf före seminariet). Den ambitiösa läser också kap. IX ur Foucaults ikoniska *Vansinnets historia under den klassiska epoken*.

Meddelanden

Under läsåret 2017/18 ges följande kurser inom forskarutbildningen:

LITTERATURVETENSKAP

Ht 2017

Professional Training in the Arts and Humanities. Fakultetsgemensam kurs för nyantagna doktorander. Kontaktperson: Torbjörn Gustafsson Chorell, Inst. för idé- och lärdoms historia (torbjorn.gustafsson@idehist.uu.se).

Realism, modernism kommer att gå under andra halvan av höstterminen eller under vårterminen 2018 (efter överenskommelse med berörda doktorander) med Torsten Pettersson som lärare. Kursen är även öppen för masterstudenter.

RETORIK

Ht 17

Professional Training in the Arts and Humanities. Fakultetsgemensam kurs för nyantagna doktorander. Kontaktperson: Torbjörn Gustafsson Chorell, Inst. för idé- och lärdoms historia (torbjorn.gustafsson@idehist.uu.se).

Övriga kurser, kontaktperson: Mats Rosengren (mats.rosengren@littvet.uu.se).

Bulletinen publiceras på internet, adress: www.littvet.uu.se/bulletinen.html.

elin.lofgren@littvet.uu.se